
Informe sobre el procés d'obertura de dades públiques (OpenData)

Dimecres 1 de desembre de 2010

Índex

INTRODUCCIÓ	3
OBERTURA DE DADES PÚBLIQUES (OPENDATA)	4
QUÈ ÉS?	4
PRINCIPIS D'OPENDATA	5
ANTECEDENTS	6
EL MARC NORMATIU	8
SITUACIÓ A BARCELONA	10
MOTIUS QUE IMPULSEN AQUEST PROCÉS	11
PROJECTE OPENDATA BCN	13
DEFINICIÓ	13
CONJUNT DE DADES PÚBLIQUES QUE S'OBRIRAN	14
INSTRUMENTS QUE S'UTILITZARAN EN EL PROJECTE	19
FASES DEL PROJECTE	20
CONDICIONS D'ÚS	21

Informe sobre el procés d'obertura de dades públiques (OpenData)

Introducció

El concepte *Govern obert* (*Open Government* o simplement **oGov**) és una nova manera d'entendre la relació de l'Administració vers la ciutadania, les altres administracions, les empreses i la resta d'organitzacions de la societat.

La clau està en l'obertura de l'Administració. De fet, una de les característiques d'un govern obert és que tots els actors de la societat —Administració, ciutadania, empreses, institucions, etcètera— es puguin implicar en el sector públic.

Un bon principi d'un govern obert és la disposició pública de les seves dades —les que no estan limitades per cap impediment legal, de procediment administratiu o de protecció d'informació— en un format electrònic adequat perquè siguin reutilitzades per la ciutadania, això és el que es coneix com a **obertura de les dades públiques (OpenData)**.

Així s'aconsegueix augmentar la transparència, es fomenta l'esperit crític de la ciutadania i s'aporta valor a la informació, ja que la mateixa ciutadania crea nous serveis, i, a més, també es genera riquesa.

Obertura de dades públiques (OpenData)

Què és?

L'obertura de dades públiques —que també es coneix com a OpenData— consisteix a **posar la informació que posseeix el sector públic a l'abast de tothom** en formats digitals, estandarditzats i oberts, seguint una estructura clara que en permeti la comprensió. Al mateix temps es facilita l'accés a aquesta informació per tal de fomentar-ne la reutilització.

D'aquesta manera la societat —ciutadania, empreses i qualsevol institució—, que té el dret d'utilitzar aquestes dades, pot accedir-hi fàcilment per informar-se o per crear nous serveis, i augmentar el valor social i, si escau, també el valor comercial d'aquestes dades.

Així, doncs, facilitar la informació pública en formats oberts per tal que tothom en pugui fer ús (OpenData) és anar més enllà del simple procés de transparència de la informació pública, és retornar a la societat la possibilitat de reutilitzar aquestes dades amb el valor afegit que pugui haver introduït la mateixa gestió pública i fomentar que la ciutadania les utilitzi per tot allò que vulgui.

De fet, el principal concepte que hi ha al darrere de l'OpenData és el que es coneix com a Linked Data, és a dir, la vinculació entre si de les dades amb l'objectiu de tenir una trama comuna i fàcilment automatitzable per ser processada per les màquines amb un cost baix.

Aquesta vinculació de les dades tècnicament està resolta mitjançant estàndards internacionals com ara RDF, SPARQL, SPROT, SRX, etcètera, que proporcionen flexibilitat, integració, tractament i accés a aquestes dades de manera senzilla i homogènia.

L'objectiu últim és **universalitzar l'accés a les dades** de la mateixa manera que el web actual ha universalitzat l'accés als documents.

Principis d'OpenData

Es recomana que tot projecte OpenData obri les dades públiques de manera que compleixi amb els anomenats "vuit principis de les dades públiques obertes" de l'Open Government Working Group¹:

1. Es recomana obrir totes les dades públiques (llevat de les que per raons de seguretat, privacitat, legislatives, o que ja estiguin regulades per un procediment administratiu, en quedin exemptes).
2. Sempre que es pugui és recomanable publicar les dades originals directament des de la seva font, i amb el nivell de granularitat tan detallat com es pugui.
3. Les dades s'han de publicar i actualitzar en els períodes temporals adequats per preservar el valor de cada tipus de dades.
4. Les dades han de ser accessibles per al conjunt més ampli possible d'usuaris i per a la més àmplia gamma de propòsits. A més, cal vetllar per la usabilitat del servei proporcionant eines de catalogació, de cerca i de control de la qualitat de la informació.
5. Les dades han d'estar acompanyades de l'enriquiment d'estructura necessari que permeti el seu processament automatitzat.
6. No es pot discriminar ni limitar l'accés a les dades, aquestes han d'estar disponibles per a qualsevol persona.
7. Es recomana l'ús de formats no propietaris ja que ningú no en té un control exclusiu.
8. Es recomana que les dades siguin d'ús lliure, no poden estar subjectes a drets d'autor, però sí que es permet restriccions per raons de seguretat, de privacitat, legislatives o que es puguin regular per un procediment administratiu.

En el fons aquests vuit principis es resumeixen en tres idees principals²:

- Si no pot ser indexat, no existeix.
- Si no està disponible en un format obert que pugui ser llegit i processat amb èxit per un ordinador, no es motiva a utilitzar les dades.
- Si el marc legal no permet a algú readaptar-lo, no es motiva a utilitzar les dades.

¹ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://www.opengovdata.org/home/8principles>

² Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://eaves.ca/2009/11/29/three-laws-of-open-data-international-edition/>

La primera idea expressa la necessitat de codificar convenientment les dades perquè els motors de cerca les trobin. Un cop han trobat les dades, els ciutadans el que volen és utilitzar-les, per fer-ho cal que aquestes estiguin disponibles en un format accessible i estàndard que faciliti la creació de nous serveis a partir d'aquesta informació; això és el que explica la segona idea.

Finalment, la tercera idea diu que encara que es pugui trobar i utilitzar, es necessita un marc legal que permeti compartir el que s'ha creat de cara a motivar els ciutadans a oferir nous serveis amb la informació oberta o simplement mostrar un fet interessant que es dedueix de la informació esmentada. Això significa que la informació i les dades necessiten tenir una condicions d'ús que en permetin la utilització amb prou llibertat.

L'objectiu últim és poder **cercar, (re)utilitzar i compartir** les dades públiques i la seva cadena de valor afegit.

Antecedents

Els inicis de l'obertura de dades es remunten al Llibre verd sobre la informació del sector públic en la societat de la informació³ de la Comissió Europea, on ja es deixava clar que la informació del sector públic era un element clau per al desenvolupament d'Europa.

Les propostes d'aquest llibre van ser la principal inspiració de la Directiva 2003/98/CE⁴ del Parlament Europeu i del Consell d'Europa, sobre la reutilització de la informació en el sector públic (també conegut per l'acrònim RISP).

Posteriorment va aparèixer l'estudi MEPSIR⁵ sobre la reutilització de la informació pública als estats membres (més Noruega) de la Unió Europea. Aquest estudi és una valuosa radiografia de l'estat actual de l'ús i la gestió de les dades públiques a Europa, i també dóna pautes de com gestionar aquesta informació.

³ El text íntegre d'aquest document el podeu consultar aquí:

http://ftp.cordis.europa.eu/pub/econtent/docs/gp_es.pdf

⁴ El text íntegre d'aquesta directiva el podeu consultar aquí:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:345:0090:0096:ES:PDF>

⁵ El text íntegre d'aquest informe el podeu consultar aquí:

http://www.epsplus.net/content/download/23776/314489/version/1/file/MEPSIR+final_report+%28part+1%29.pdf

A Espanya es va legislar la Llei 37/2007 sobre reutilització de la informació del sector públic. Aquesta norma transposa a l'ordenament espanyol la Directiva europea 2003/98/CE, i conté la regulació bàsica del règim jurídic aplicable a la reutilització de la informació elaborada o custodiada per les administracions i organismes del sector públic. Al cap de poc temps després, els 27 estats membres van notificar haver completat la implementació de la Directiva sobre reutilització de la informació pública (RISP) a l'ordenament legal de cada estat.

El Govern d'Espanya, a través dels ministeris de la Presidència i d'Indústria, Turisme i Comerç, fruit del pla "Avanza2", decideix iniciar el projecte "Aporta"⁶ per fomentar la reutilització de la informació en el sector públic. Entre altres activitats, es crea una guia de reutilització de la informació⁷, on es parla de la importància de reutilitzar la informació que genera i recopila el sector públic.

Paral·lelament Washington DC decideix posar a l'abast de la ciutadania un conjunt de dades públiques de manera lliure i gratuïta, i decideix endegar el concurs "AppsForDemocracy" per esperonar l'ús d'aquest conjunt de dades.

Els resultats d'aquest concurs van ser espectaculars, tal com s'anuncia al web del concurs⁸: *"Our solution was to create Apps for Democracy – a contest that cost Washington, DC \$50,000 and returned 47 (...) web applications with an estimated value in excess of \$2,600,000 to the city."*

L'Administració Obama es va interessar molt per aquest tema fins al punt que Barack Obama, el seu primer dia en el càrrec de president dels Estats Units d'Amèrica, va signar un memoràndum a totes les agències governamentals dirigides a fomentar la transparència, la participació i la col·laboració entre el Govern i la ciutadania.

L'Open Government Directive⁹ és la directiva que marca les pautes que han de seguir les agències governamentals americanes per aconseguir més transparència, participació i col·laboració. Entre altres objectius, obliga a controlar la qualitat de les dades públiques i a publicar-les —en formats oberts— al portal data.gov, creat per potenciar l'obertura de la informació pública.

⁶ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://www.aporta.es/>

⁷ Per a més informació consulteu l'adreça següent: http://www.aporta.es/web/guest/guia_reutilizacion

⁸ Més informació a l'adreça següent: <http://www.appsfordemocracy.org/>

⁹ Més informació a l'adreça següent: <http://www.whitehouse.gov/Open/>

El marc normatiu

Actualment a Espanya tenim en vigor la **Llei 37/2007** sobre **reutilització de la informació del sector públic**¹⁰. Aquesta llei —que és la transposició de la Directiva europea 2003/98/CE, de 17 de novembre de 2003¹¹— dóna directrius a les administracions públiques per reutilitzar la informació pública que no està subjecte a cap restricció de confidencialitat.

Aquesta llei afecta a totes les administracions públiques espanyoles i entitats, organismes i consorcis relacionats, també afecta les administracions locals, i té com a objectiu fomentar l'explotació "del potencial d'informació del sector públic (...) establint uns criteris homogenis, sobre la base de condicions equitatives, proporcionades, i no discriminatòries per al tractament de la informació susceptible de ser reutilitzada per persones físiques o jurídiques".

D'altra banda aquesta llei també pretén promoure el desenvolupament de la societat de la informació amb la publicitat de tots els documents públics com a "instrument essencial per a l'exercici del dret al coneixement, que constitueix un principi bàsic de la democràcia".

D'acord amb l'evolució de la societat de la informació, la llei dóna una definició molt genèrica de què entén per document: "*Engloba totes les formes de representació d'actes, fets o informació, i qualsevol recopilació d'aquests, independentment del suport (...) conservats per les administracions i els organismes del sector públic.*"

Indica quins tipus de documents no estan afectats per aquesta llei: bàsicament els de caràcter personal, els que estan relacionats amb la seguretat nacional, els que estiguin subjectes a propietat intel·lectual o industrial, documents sotmesos a secret estadístic, etcètera. Tampoc estan afectats per aquesta llei els expedients administratius.

Quant a com s'implementa aquesta reutilització de dades cal tenir en compte que la llei expressa: "Les administracions i els organismes del sector públic han de promoure que la posada a disposició dels

¹⁰ Enllaç al contingut de la Llei 37/2007 sobre la reutilització de la informació en el sector públic:
http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/11/30/pdfs/A04905-04909.pdf

¹¹ El text íntegre d'aquesta directiva el podeu consultar aquí:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:345:0090:0096:ES:PDF>

documents per reutilitzar-los així com la tramitació de sol·licituds de reutilització es faci per mitjans electrònics (...) ”.

D'altra banda, el mes d'agost passat, es va donar a conèixer la intenció del Govern estatal de legislar sobre el dret dels ciutadans a accedir a la informació pública, és a dir, l'adaptació al nostre marc legislatiu de l'acord del conveni del Consell d'Europa sobre l'accés als documents públics¹² de 18 de juny de 2009.

Aquest conveni estableix que cal garantir el dret dels ciutadans a accedir, sota petició i sense discriminació de cap tipus, als documents públics que estan en possessió de les autoritats públiques. Es permet aquest accés per proporcionar una font d'informació per al públic, per ajudar el públic a formar-se una opinió sobre l'estat de la societat i sobre les administracions públiques i per fomentar la integritat, l'eficàcia, l'eficiència i la responsabilitat de les administracions públiques.

A més a més, l'acord explicita que l'exercici de transparència informativa és cabdal per avaluar la qualitat democràtica d'una societat. Està previst que en breu s'iniciï el tràmit parlamentari d'aquesta llei.

També cal tenir present que alguns tipus d'informació tenen legislació específica que els afecta, aquest és el cas de la informació geogràfica¹³ o de la informació urbanística¹⁴, entre d'altres.

¹² El text íntegre d'aquest acord el podeu consultar aquí:

http://www.access-info.org/documents/Access_Docs/Advancing/Council_of_Europe/Convenio.esp-en.pdf

¹³ Per exemple, la Llei de la informació geogràfica i de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Per a més informació consulteu aquesta adreça: http://www.icc.cat/content/download/2878/9278/file/Llei_16_2005.pdf

¹⁴ Per exemple, el Decret legislatiu d'aprovació del text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya. Per a més informació consulteu aquesta adreça: <http://www.gencat.cat/eadop/imatges/5686/10209124.pdf>

Situació a Barcelona

Des de l'any 1995, any en què es va posar en marxa la primera versió del web municipal de la ciutat, www.bcn.cat, l'Ajuntament de Barcelona ha tingut una clara vocació de facilitar la màxima informació i dades possibles als ciutadans i usuaris potencials del web. La base de dades i coneixement, creada anys enrere per al servei telefònic 010, va ser l'origen del que més tard, i fruit del Pla d'administració electrònica de l'Ajuntament de Barcelona, ha acabat sent una de les parts més essencials de l'actual web de la ciutat.

Per tant, actualment ja s'estan oferint importants conjunts d'informació a la ciutadania perquè es consulti lliurement i fins i tot es descarregui en molts casos.

Informacions com ara la descripció del territori, mitjançant els productes cartogràfics derivats del Sistema d'Informació Territorial de Barcelona (SITEB), sobre el qual es poden localitzar, amb precisió, tots els equipament municipals, o els principals actes de la ciutat, han estat presents des de l'inici.

De fet, amb el desenvolupament del Pla d'administració electrònica, el nombre de seccions del web que aporten dades, que avui es podrien considerar de gran interès en projectes tipus OpenData, ha anat creixent.

Un bon exemple que actualment ja està a l'abast dels ciutadans és el servei GeoPortal¹⁵, que proporciona grans volums de dades geogràfiques orientades als ciutadans i als visitants en general, però també per als professionals i les empreses. Altres exemples són la informació de caire estadístic o sobre els equipaments de la ciutat.

De fet, amb la present proposta, l'Ajuntament de Barcelona s'avança a la legislació actual amb la iniciativa de publicar els actius informatius en clau d'"obertura de dades (OpenData)" complementats amb l'estructura semàntica adequada. Això situarà ràpidament l'Ajuntament en el mapa de les ciutats que ofereixen aquests serveis i permetrà que la ciutadania sigui conscient d'aquest servei i l'utilitzi.

¹⁵ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://www.bcn.cat/geoportal/>

Motius que impulsen aquest procés

Actualment estem vivint en la societat de la informació, és a dir, **la informació és la matèria primera de la societat actual**; les dades són tremendament útils, per tant, té molt sentit que aquesta informació s'obri a tota la societat perquè la reutilitzi.

Les administracions públiques disposen de molta informació dels ciutadans necessària per dur a terme els serveis públics que aquests sol·liciten. Però aquesta informació pot tenir molta més utilitat, per tant, retornar-la als ciutadans permet que aquests la puguin reutilitzar per a altres finalitats i augmenti el benefici d'aquesta informació.

Per tant, **les dades públiques que obren el poder de l'Ajuntament de Barcelona per exercir les seves funcions han de poder ser accessibles a tota la societat sense cap discriminació** (llevat de les informacions subjectes a aspectes de privacitat, legislatius o que ja estiguin regulats per procediments administratius).

Obrir les dades públiques és una molt bona manera d'augmentar la **transparència** de l'Ajuntament, i, per tant, millora el control de la ciutadania vers la institució, per exemple, amb una **rendició de comptes d'una forma contínua**.

De fet, un procés d'obertura de dades permet que la societat conegui més l'Ajuntament, es percep millor quins són els límits de la institució i, també, **es millora la percepció dels serveis públics**.

D'altra banda, obrir les dades públiques dóna les mateixes oportunitats a tothom de disposar d'aquesta informació, se n'universalitza l'accés. D'aquesta manera s'evita la discriminació i es lluita contra l'opacitat informativa, i això provoca un **impacte positiu en l'economia** de la ciutat. De fet, en llocs on ja s'està començant a aplicar, com ara als Estats Units, s'estan creant noves maneres de generar riquesa **impulsant el negoci en les empreses del sector del coneixement** i de les tecnologies de la informació i comunicació. També **fomenta les accions d'R+D+I (recerca, desenvolupament i innovació tecnològica)** en facilitar l'accés a les dades públiques a les organitzacions públiques o privades que les necessitin.

De fet, un procés d'obertura de dades **fomenta la creació de serveis basats en informació pública per part del sector privat**. És a dir, és una manera de millorar el sector públic amb capital privat, ja que tant els ciutadans com les empreses, o altres institucions, poden utilitzar la informació pública per desenvolupar serveis que complementaran els que proporciona l'Administració.

També cal tenir en compte que aquest tipus de processos **milloren la qualitat de les dades**, ja que el fet de recopilar la informació, estructurar-la i posar-la a l'abast de la societat reverteix en el fet que se'n generi i en la millora de l'eficiència de l'Ajuntament. A més, també facilita la creació de serveis que es nodreixen de dades de diferents administracions, ja que **permet millorar la interoperabilitat entre administracions públiques i, també, la intraoperabilitat entre departaments del mateix Ajuntament**, la qual cosa redunda en un millor servei als ciutadans. Per tant, **es fomenta la realització de serveis de valor afegit que van més enllà dels límits de l'Ajuntament**.

Per concloure, un procés d'obertura de dades és un primer pas per tenir una societat més implicada en el sector públic, col·laboradora en el disseny, la creació i la prestació de serveis públics. És el primer pas cap a un **govern obert** (*Open Government*).

Projecte OpenData BCN

Definició

Per l'Ajuntament de Barcelona l'**obertura de dades públiques** consisteix a **posar les dades públiques que posseeix l'Ajuntament** (en qualsevol grau d'agregació) **a l'abast de tothom** en formats digitals, estandarditzats i oberts, seguint una estructura clara que en permeti la comprensió. Al mateix temps es facilita l'accés a aquests recursos informatius per tal de fomentar-ne la reutilització.

Es defineix una dada pública com aquella que s'ha registrat, recopilat o generat per qualsevol mitjà per l'Ajuntament de Barcelona (o per tercers per encàrrec de l'Ajuntament), excloent les que estiguin subjectes a restriccions de privacitat, propietat, seguretat, o bé aquelles dades la publicació de les quals podria infringir la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, o bé les dades que tinguin regulada la seva publicació mitjançant un procediment administratiu.

Els diversos actors de la societat —ciutadania, empreses i qualsevol institució— tenen el dret d'utilitzar aquests recursos informatius, accedir-hi fàcilment per consultar-los o per crear nous serveis i augmentar el valor social i, si així ho volen, obtenir un valor comercial fruit d'aquestes (sempre segons els termes de les condicions d'ús).

Aquest projecte d'obertura de dades té els **objectius principals** següents:

- (a) Augmentar la transparència de l'Ajuntament posant les dades públiques a l'abast de tots els actors de la societat: ciutadania, empreses, institucions, perquè aquests puguin explotar-les per crear serveis i desenvolupar aplicacions.
- (b) Diagnosticar quines són les necessitats de la societat quant a dades públiques obertes.
- (c) Potenciar la iniciativa d'obertura de dades públiques i promocionar la reutilització d'aquestes dades públiques.
- (d) Promocionar el teixit econòmic mitjançant aquesta iniciativa.

Conjunt de dades públiques que s'obriran

El projecte pretén incloure els conjunts de dades més rellevants i derivats de la gestió de la ciutat, que puguin tenir aprofitament per part de tercers i en uns formats que en permetin la utilització directa.

Les accions inicials d'aquest projecte estaran encaminades a elaborar, amb detall, aquest catàleg de dades i la seva prioritització, sobre la base de tres criteris bàsics:

- 1) La formació de **conjunts de dades relacionats**, que en permetin l'**explotació creuada** amb facilitat, entenent que en aquest aspecte radica un dels màxims potencials de valor afegit del projecte.
- 2) La **facilitat tecnològica de traslladar les actuals fonts de dades** sobre els formats adients.
- 3) La **sostenibilitat** de mantenir aquestes dades, amb les característiques adequades, de manera pública.

En aquest sentit, sobre la base de l'experiència acumulada durant els anys d'explotació del web bcn, estem en condicions de fer una primera classificació conceptual, que serveix de punt de partida del projecte.

El **primer concepte** evident és que la ciutat de Barcelona és, sobretot, un **territori** sobre el qual la pràctica totalitat dels sectors municipals despleguen la seva gestió. Per tant, resulta lògic que el primer conjunt de dades ha d'incloure un conjunt suficient de dades definitòries del territori. Aquest concepte no és únicament aplicable a ciutats. La Unió Europea en la seva directiva INSPIRE¹⁶ (*Infrastructure for Spatial Information in Europe*), aprovada l'any 2007, ja remarca la importància de la disponibilitat i transparència de les dades geogràfiques, per tots els usos governamentals, a tots els nivells i també per al desenvolupament econòmic i social.

En el cas de la ciutat de Barcelona, les plenes competències que té l'Ajuntament en aquesta matèria, junt amb la gran tradició cartogràfica, que es remunta a principis del segle XX, permet aprofitar molts dels serveis actualment disponibles al web municipal.

¹⁶ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://inspire.jrc.ec.europa.eu/>

En particular, els elements bàsics del concepte *territori* són els següents:

- La cartografia bàsica de la ciutat
 - Cartografia física: topogràfica UTM
 - Cartografia temàtica: cadastral, urbanística, etcètera
 - Cartografia política o administrativa: districtes, barris, seccions, etcètera
 - Altres
- Dades de georeferenciació del territori
 - Llista de carrers: nomenclàtor de vies i adreces postals oficials
 - Relació de les adreces postals amb els aspectes següents:
 - Les coordenades topogràfiques UTM (posicionament)
 - Les divisions administratives
- Dades alfanumèriques relacionables directament amb el territori
 - Dades d'usos de sòl, i dels locals cadastrals (excepte les reservades per llei)
 - Dades de l'edificació
 - Dades urbanístiques

Des del punt de vista conceptual, l'**altre element clau** de la ciutat, juntament amb el territori, és la **població**. En aquest grup de dades, la gestió del Padró municipal d'habitants i la seva posterior explotació estadística permet generar conjunts de dades demogràfiques que, respectant en tot moment la legislació vigent (protecció de dades, estadística, etcètera), es poden transformar en potents conjunts de dades a disposició dels agents socials i econòmics de la ciutat.

En aquest grup de dades, només a títol demostratiu, es podria destacar:

- Dades demogràfiques per grups d'edat, per sexe... agrupades per divisions administratives

- Districtes, barris, zones estadístiques
- Dades de moviments naturals de població
- Dades sobre estructures familiars
- ...

Un **tercer grup** estaria format pels **indicadors de gestió i tramitació**, i que, en bona mesura, estarà format per conjunts de dades que relacionen els dos elements anteriors, és a dir, procediments reglats entre la ciutadania i el territori que abasten des de la relació per via dels expedients administratius fins a la gestió dels equipaments i serveis municipals a la població.

En aquest grup es destacaria:

- Base de dades d'equipaments de la ciutat
- Dades estadístiques sobre expedients de llicències (obres, activitats, etcètera)
- Agenda ciutadana
- Dades econòmiques
- ...

El **quart grup** identificat està representat pels conjunts de dades, que podríem anomenar **d'entorn urbà**:

- Dades de mobilitat
 - Trànsit
 - Transport públic
 - Aparcament
-
- Medi ambient
- Serveis urbans: neteja, etcètera

- Totes les que, en un futur, es puguin obtenir dels sensors en línia que es vagin desplegant per la ciutat
 - Soroll
 - Trànsit
 - Transport públic
 - Aparcament
 - Contenidors i neteja
 - Medi ambient (temperatura, humitat, etcètera)

I com a **darrer grup** d'aquest primer anàlisi, se situen les **dades documentals**, en sentit ampli, entre les quals es destaca:

- Ordenances consolidades
- Normatives i plans urbanístics
- Enquestes d'opinió als ciutadans
- I en general, la informació administrativa, així considerada per l'ORAE (Ordenança reguladora de l'Administració electrònica¹⁷).
- Fons documentals específics:
 - Publicacions
 - Vídeos i imatges
 - Memòries
 - ...

Tenint en compte aquestes dades documentals, el servei OpenData de l'Ajuntament de Barcelona enllaçarà amb el repositori de documents de la **Biblioteca General de l'Ajuntament de Barcelona**.

¹⁷ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://www.bcn.cat/orae/>

Molts d'aquests grups de dades estan implícitament a l'actual web municipal, encara que, perquè es consolidin com un conjunt OpenData, falta una feina important de classificació, indexació i estandardització, que sens dubte serà un dels grans reptes del projecte, juntament amb el seguiment de l'ús, i per tant, l'adaptació i la modificació dels conjunts de dades per potenciar, al màxim, el valor dels continguts dipositats al servei OpenData BCN.

Instruments que s'utilitzaran en el projecte

En aquest projecte es farà ús de dos grans instruments per desenvolupar-lo:

- Comissió d'OpenData de l'Ajuntament de Barcelona
- Portal OpenData BCN

Es crearà una **comissió d'obertura de dades (OpenData) de l'Ajuntament de Barcelona**, que serà qui tindrà la responsabilitat de definir i supervisar la iniciativa d'obertura de dades a l'Ajuntament de Barcelona.

La comissió també serà l'encarregada de transmetre a la resta de l'Ajuntament aquesta nova visió de la gestió de les dades públiques: explicacions, motivacions, beneficis, implicacions, etcètera. I de treballar amb els diferents departaments de l'organització per a l'obertura de les seves dades públiques explicant i formant adequadament les persones responsables de les dades perquè es puguin sumar amb facilitat a aquesta iniciativa.

A més, aquesta comissió també controlarà l'ús del projecte mitjançant un sistema de mètriques que permeti a l'Ajuntament conèixer la utilització de les dades públiques obertes perquè li serveixi com a indicador de l'èxit de la iniciativa.

S'implementarà un **portal OpenData** dins el web municipal de l'Ajuntament de Barcelona per tal d'accedir a les dades públiques i facilitar el procés de reutilització d'aquesta informació. Aquest portal serà el lloc preferent per publicar dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona per tal de facilitar als usuaris la cerca d'aquesta informació i augmentar l'eficiència del procés.

Aquest portal OpenData es crearà seguint els estàndards de qualitat del web municipal, entre altres aspectes això inclou qüestions d'**accessibilitat web** del servei complint l'actual legislació en aquest sentit.

Fases del projecte

El **calendari** d'aquesta iniciativa està dividit en dues fases:

- (1) Una primera fase d'inici del servei
- (2) Una segona fase d'ampliació i consolidació del servei

La **primera fase** d'inici del servei tindrà una durada aproximada d'un any fins a finals de l'any 2011. Els recursos informatius que abasta aquesta primera fase els decidirà la Comissió d'OpenData de l'Ajuntament de Barcelona en funció dels criteris que s'han comentat anteriorment (explotació creuada, facilitat tecnològica i sostenibilitat) i tenint en compte la classificació conceptual de les dades que també s'ha expressat anteriorment.

Aquesta fase es divideix en dues parts.

- (1) Disseny del servei: Anàlisi de les fonts d'informació (dels recursos previstos per a aquesta fase), criteris de classificació, diccionari de dades, processos de replicació i normalització de les dades, creació d'un protocol d'obertura de dades públiques.
- (2) Creació del portal: Disseny del Portal OpenData de l'Ajuntament de Barcelona i inici de la producció amb les dades previstes. En aquesta primera fase no es preveu una estructuració dels recursos informatius.

La **segona fase** d'ampliació i consolidació del servei s'iniciarà a principis del 2012. És en aquesta fase que s'ampliaran massivament els recursos informatius oberts. S'iniciarà amb una anàlisi dels recursos informatius de l'Ajuntament de Barcelona i en funció d'aquest estudi es realitzarà un pla de treball per a aquesta segona fase d'ampliació i consolidació del servei.

Aquest pla de treball inclourà criteris d'utilitat social, disponibilitat i cost d'obrir les dades per seleccionar les que s'obriran i en quin ordre, considerant les recomanacions de la Comissió Europea en aquest sentit.

En aquesta segona fase els recursos informatius es publicaran seguint un model amb enriquiment d'estructura segons les recomanacions d'organitzacions internacionals com ara l'W3C (World Wide Web Consortium¹⁸).

El disseny i la creació del portal té un **pressupost** de 300.000 euros.

Condicions d'ús

Tot i que l'objectiu de l'Ajuntament és oferir una obertura de la informació àmplia, universal i amb la màxima llibertat possible, cal tenir en compte la necessitat de tenir certes condicions d'ús, bàsicament perquè no es faci un mal ús d'aquesta informació.

Una de les accions que la Comissió d'OpenData estudiarà amb detall serà els tipus de **condicions d'ús** dels recursos informatius que s'obriran seguint un criteri de gratuïtat d'aquests recursos.

En concret, s'haurà de tenir en compte aspectes com ara:

- Grau de llibertat en les accions de copiar, publicar, distribuir, modificar i creuar les dades.
- Grau d'explotació comercial de la informació oberta.
- Mencionar sempre l'origen de les dades: Ajuntament de Barcelona.
- No-responsabilitat de l'Ajuntament en els usos que es faci de la informació oberta.
- No-responsabilitat de l'Ajuntament en la qualitat de la informació oberta.
- I tot allò que la comissió consideri apropiat.

¹⁸ Per a més informació consulteu l'adreça següent: <http://www.w3.org/>